

z dnia 26 stycznia 2023 r.

w sprawie ustanowienia pomnika przyrody.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 40) oraz art. 44 ust. 1 i 2 oraz 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 916 ze zm.), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się pomnikiem przyrody pojedyncze drzewo gatunku sosna zwyczajna (*Pinus silvestris*) o nazwie „Sosna Masztowa”, o obwodzie pnia 225 cm i wysokości 39 m, rosnąca na działce nr ewidencyjny 3016/1, obręb geodezyjny Koczek, gmina Świętajno (Nadleśnictwo Sychowo, Leśnictwo Pupy, oddział leśny 16 f).

2. Współrzędne geograficzne lokalizacji pomnika przyrody, o którym mowa w ust. 1 są następujące: X 641644,73 Y 654670,35.
3. Usytuowanie w terenie obiektu, o których mowa w ust. 1, określa załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
4. Drzewo opisane w ust. 1 podlega ochronie w celu zachowania szczególnej wartości przyrodniczej i krajobrazowej.

§ 2. W stosunku do pomnika przyrody ustanowionego w § 1 zakazuje się:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
- 2) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby,
- 4) zmiany sposobu użytkowania ziemi.

§ 3. W stosunku do pomnika przyrody ustanowionych w § 1, w ramach czynnej ochrony, ustala się:

- 1) możliwość wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych i zabezpieczających,
- 2) obowiązek stałego monitoringu oznakowania pomnika przyrody i uzupełniania jego braków.

§ 4. Nadzór nad pomnikiem przyrody sprawuje Nadleśnictwo Sychowo.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świętajno

§ 6. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko - Mazurskiego.

Przewodniczący Rady Gminy

Arkadiusz Deptuła

Załącznik nr 1 do uchwały nr XLII/374/2023
Rady Gminy Świętajno
z dnia 26 stycznia 2023 r.

Legenda

- lokalizacja pomnika przyrody Sosna Masztowa
- granice gminy Świętajno

skala 1 : 25 000
0 0,25 0,5 1 km

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Arkadiusz Deptuła

Uzasadnienie

Nadleśnictwo Spychowo pismem znak: ZG.7212.5.2022 z dnia 03.08.2022 r. zgłosiło do objęcia ochroną w formie pomnika przyrody drzewo znajdujące się na terenie Leśnictwa Pupy.

Objęcie ochroną przedmiotowego drzewa ma na celu zachowanie szczególnie cennych przyrodniczo elementów przyrody. Drzewo posiada indywidualne cechy takie jak wymiar, które wyróżnia je wśród innych tworów przyrody ożywionej.

Zgodnie z Art. 40 ust 1 oraz art. 44 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie. Ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. Uchwała określa nazwę danego obiektu lub obszaru, jego położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony, w razie potrzeby ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu, obszaru lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1. w/w ustawy. Wybrane zakazy stanowią podstawę do skutecznej ochrony ww. obiektu. Drzewo może być najczęściej narażone na zniszczenia i uszkodzenie, głównie wynikające z zachowania się pojedynczych osób lub grup. Zachowania te w rezultacie mogą być szkodliwe dla drzewa. Prace które mają miejsce w obrębie systemu korzeniowego i nie tylko mogą powodować obumarcie drzewa np. w sezonie wegetacyjnym, w którym zostały uszkodzone lub w sezonie następnym. Obicie kory, spowodowane na przykład uderzeniem lub otarciem pnia przez pojazd, nie zawsze jest widoczne, powoduje natomiast powstanie rany przez przerwanie tras przewodzenia. Przerwanie ciągłości komórek lub ich zmiażdżenie upośledza z kolei procesy przewodzenia, co wpływa negatywnie na kondycję drzewa. Uszkodzona kora z czasem odpada, a rana często przekształca się w próchniejący ubytek. Ponadto każda powstała rana jest dla drzewa bramą infekcji. Nie bez znaczenia dla prawidłowego rozwoju drzewa są też stosunki wodne panujące w terenie. Zmiana tych warunków, może wywołać stres wodny, który może stać się początkową przyczyną śmierci drzewa. W rezultacie drzewo traci walory przyrodnicze/krajobrazowe, które zadecydowały, że obiekt ten uznano za pomnik przyrody. Zrezygnowano z zakazów zawartych w pkt. 2, 5, 6, 8, 9, 10, 11 art. 45 ust. 1 ustawy, ponieważ nie mają one zastosowania w przypadku obiektu objętego niniejszą uchwałą.

Uchwała określa również zasady wykonywania działań w ramach czynnej ochrony, poprzez wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych i zabezpieczających oraz dbałość o oznakowanie pomnika przyrody, zgodnie z art. 115 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z art. 44 ust 3a ww. ustawy projekt uchwały został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie, który wydał w przedmiotowej sprawie postanowienie znak: WOPN.623.1.34.2022.PJ. z dnia 30.12.2022 r.

Ustanowienie przedmiotowego drzewa pomnikiem przyrody niesie za sobą koszty związane z oznakowaniem tabliczkami informacyjnymi, wskazującymi na ich status prawny oraz koszty wynikające z przeprowadzanych, doraźnie i w razie potrzeby prac pielęgnacyjnych i konserwatorskich. Podjęcie niniejszej uchwały zwiększy liczbę drzew o statucie pomnika przyrody, które rosną w granicach administracyjnych gminy Świątajno. Podjęcie przez Radę Gminy Świątajno niniejszej Uchwały jest przejawem dbałości o środowisko naturalne – by jego wartość zachować dla przyszłych pokoleń.

Przewodniczący Rady Gminy

Arkadiusz Deptuła